

Nr 430.

Av herrar **Nilsson** i Steneberg och **Danielsson**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 234, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 2 och 5 §§ förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobils katt, m. m.*

I proposition nr 234 har Kungl. Maj:t förelagt riksdagen förslag till ändrad lydelse av förordningen om automobils katt, i huvudsak innebärande gummibeskattningsens avskaffande och viss höjning av fordonsskatten och skatten på drivmedel.

Av bl. a. kammarrätten, ett antal länsstyrelser, flertalet av de av kommerskollegium hörda näringsorganisationerna samt av Kungliga Automobil Klubben och Motormännens Riksförbund har i remissyttranden över det betänkande från 1937 års automobils kattu tedning, vilket ligger till grund för Kungl. Maj:ts proposition, framhållits önskvärdheten av att i samband med omläggning av bilbeskattningen till behandling upptaga den principiellt synnerligen viktiga frågan om den skäligen storleken av denna beskattningens andel av landets väggkostnader. Denna fråga har icke gjorts till föremål för utredning av automobils kattesakkunnige, enär den — enligt vad de själva påpeka i sitt betänkande icke fölle inom ramen för deras uppdrag; de sakkunnige uttala i samband härmed, att de knappast tro en dylik utredning kunna resultera i annat än en approximativ uppskattning. Motionärerna vilja gentemot detta ej underlåta att erinra om, att i det betänkande, som avgavs av 1931 års väg- och brosakkunnige, framlagts en tekniskt sett fullt klarläggande utredning rörande dessa förhållanden. Det synes därför motionärerna att hinder icke föreligger för ett förnyat ställningstagande till principfrågan, huruvida den nuvarande fördelningen av väggkostnaderna mellan motortrafiken och det allmänna står i överensstämmelse med rättvisa och samhällsintresse. Till stöd för uppfattningen att tidpunkten är lämplig för ett sådant nytt principiellt ställningstagande till bilskatteproblemet talar bl. a. de starkt ökande automobils kattedelnen; det är knappast troligt, att kostnaderna för det svenska väggväsendet stegras i samma takt. — Vidare torde den allmänna översyn över våra väggförhållanden, som måste förenas med uppgörandet av den tilltänkta generalplanen för framtida väggbyggen och väggförbättringar, osökt inbjuda till ett ställningstagande till frågan var gränsen går mellan det särskilda motortrafikintresset i väggväsendet och det allmänna intresset av förbättrade vägar. Den oerhörda betydelse för landets materiella och andliga förkovran samt sociala framåtskridande, som förbättrade landsväggskommunikationer få anses äga, lär knappast kunna annat än stärka intrycket av det allmännas skyldigheter mot väggväsendet. I samma riktning pekar den ökade betydelsen ur

försvarssynpunkt av goda vägar. Mot bakgrunden av detta det allmännas stora intressen i vägväsendet avtecknar sig bilbeskattningens starkt stigande andel av de samlade vägkostnaderna — för vilken ingen teknisk argumentering med avseende på vägslitning o. d. kunnat presteras — såsom innebärande en risk eller tendens till orättfärdig särbeskattning till förmån för allmänt bästa. Det förefaller sålunda i rättvisans intresse angeläget att en på grundliga överväganden byggd fördelningsprövning av bördorna snarast företages.

Beträffande enskildheterna i denna proposition anse motionärerna, att den föreslagna tidpunkten för skatteändringarnas ikraftträdande ger anledning till erinran. — Kungl. Maj:t medgiver riktigheten av att höjningen av drivmedelsskatterna må anstå till någon tid efter det gummiskatten upphävts, detta för att bereda motortrafiken kompensation för gummiskatt på sådana ringar, som nyligen inköpts eller i vart fall äro långt ifrån förslitna. Kungl. Maj:t anser sig ha beaktat detta önskemål genom att uppskjuta ikraftträdandet av de höjda drivmedelsskatterna till den 1 juli 1938.

Med hänsyn till de moderna ringarnas stora hållbarhet samt till de stora skatteinvesteringar, som de representera till följd av sin ansenliga tyngd, måste denna frist anses i påfallande grad för kort; såvida icke ett halvt à ett års uppskov i detta avseende medgives, göres motortrafiken under mellantiden till föremål för en oskälighet och mot innebörden i den föreliggande propositionen stridande dubbelbeskattning.

Slutligen vilja motionärerna med anledning av det i Kungl. Maj:ts proposition framförda förslaget beträffande restitution av erlagd skatt eller befrielse från påförd skatt framhålla önskvärdheten och rimligheten av att sådan restitution resp. befrielse kommer att tillämpas gentemot alla ägare av automobilgummiringar, vilka vid tiden för vederbörande förordnings ikraftträdande ej tagits i bruk.

Med hänvisning till det föregående yrkas,

att riksdagen måtte hemställa till Kungl. Maj:t om en allsidig utredning rörande motortrafikens slutliga andel av vägkostnaderna;

att riksdagen vid ett eventuellt bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 234 måtte fastställa tidpunkten för ikraftträdandet av de höjda skatterna på drivmedel till den 1 juli 1939 samt

att riksdagen måtte vidtaga erforderliga åtgärder för att möjliggöra restitution av erlagd skatt för alla automobilgummiringar, vilka vid tiden för gummiringsskattens upphävande ej tagits i bruk eller använts allenast för sådan körning, som avses i 13 § 1—4 punkterna i motorfordonsförordningen.

Stockholm i mars 1938.

Alfr. Nilsson,
Steneberg.

A. Danielsson.